

עין משפט
גז מוצה

מו:

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

מסורת הש"ס

16 בית קמא. בית גב.
17 (לעיל ט: כיצד נגז.)
18 (בין חטופות שנוטות
כז: ד"ה ארבעת אמות).
19 (פי' רבי' פסחתי' לה.
20 (ד"ה ויחיד). 21 (ד"ה רב' מ"ו.
22 (ד"ה מ"ו). 23 (פי' ש"ך
מור"ט פתח' כ"ד סק"ג מ"ט
על דברי מופ' א"ל.
24 (ד"ה אש"ו). 25 (ד"ה
לה).

תורה אור השלם
1. ואל החוקים אמר שבו
לנו קנה עיר אשר נשוב
אלהם והנה ארצנו וחדר
עמקם מי כעל דברים
יש אלוקים.

גליון הש"ס
גב' ואי ליכא לאשתלומי
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

ה"ג. אי דליכא לאשתלומי מיניה לשקול מורא בוזי לא נריכא
דליכא לאשתלומי מיניה ואית דגרסי אי דליכא להני זוזי
משמע שאם אין אוחז מעות בעין שנתן לוקח למוכר אפי' אית
ליה זוזי אחרני לא יביי ליה זוזי ואין נראה לר"ם מאחר שמקח

בעל דברים. מובע: שאין נוקקין אלא לפונע פהילא. כגון ראוין
מובע משמעון מנה שהלוהו (בעדים או בשטר) ושמעון משיבו
תפסת משלי החור לי מה שתפסת או משכון היה בידך ונפחת
מדמי שנשתמשת בו בפחילה נוקקין לטענת ראוין ומוציאם לו
המנה משמעון ואחר כך נוקקין לו
לטענת שמעון לדון על דבר התפיסה
והמשכון: דקא וילי נכפיה. שיש
כאן תגרין שיקטבו נדמים יקרים
ומחר ילכו להם. אי נמי שקרקעותיו
זלות ע"י תביעה זו שראוין אותו
דמוק ואם יזילאו לו תפיסתו או
משכנו ימכרו וישלם לו מהן: חזי
נוק ורביע נוק. חזי כל הנוק חסר
רביע ואחאי הא חס הוא פלגא
נוקא הוא דבעי שלומי ותו לא ואפי'
כל נוקא נבי רבעא דמתיבת ליה
לשלומי מאי עבידתיה: אמר אבי חזי
נוק. דקמי היינו חזי משלומי שיטנו
על הפרה אם אין וולד דהא איהי
משלמת ח"ג השתא משלם רבעא משום
דאית ליה שותפות וכדמפרש ואזיל
דולד דאיתנא אחרתא הוא: ורביע
נוק. דקמי אולד רביע חזי נוק שהיה
חייב אם הוא לבדו נגח דהיינו אחד
משמנה בנוק כדמפרש טעמא ולי
פרה וולד כו': ודבר דחד וולד דחד.
כגון שמכר לו פרה חוק מעבדה:
דא"ל. בעל הפרה: גליט דאעפיך
דשופא אים לי. וכנענא דנוקא הוא
דמחייבנא לך ובעל ולד אמר ליה אי
דחאי עס ולד נגחה הואי אלא שותפא
ומחייבנא לך רבעא דנוקא השתא
דמספק לך שמיית משלמת מינאי:
לימא

טעות הוא סברא הוא שריתו כדון
ב"ב ובי"ט אי אית ליה זוזי לא מני
למלוקי בשאר מילי כדמוכח בהכותב
(מכות דף טו. פס) וחס כההוא דקאמר
מולא מעותיו בנכרי הוא ואור"ט שיש
ג' דעים לב"ב ולנוקין ולשכר דבעל
חוב אי אית ליה זוזי לא מני למלוקי
בשאר מילי כדפי' ואי לית ליה זוזי
לא מני אפי' זיל טרע חזין ואימתי
זוזי כדמוכח בהכותב והכא בשמעון
דקאמר ממרי רשותך פלרי אפרע
ונוקין אפי' אית ליה זוזי מני למלוקי
כדפ"ק לרב הונא דאמר כפ"ק (דף
ט.) או כסף פולע או מיטע ולרב פפא
ולרב הונא נריה דרב יהושע כל
מילי מיטע הוא ובשכר אפי' לית
זוזי זוזי אמרין ליה זיל טרע ואימתי
זוזי דגבי פולע או אמרין ממרי
רשותך פלרי אפרע כדמוכח בהכ"ט
והעל"ה (ב"ב דף קמא):

מוכר רש"י

ואי ליכא לאשתלומי
מיניה. לילכא תפסת
מלומי למוכר לאשתלומי
לוקח מינה דמוכר. אמאי
אמר רב היר' זיל טרע
טעות מחיר השור. לטעם
מורא פלגא חזי ורש"י:
ב"ב ע"ב. דאמר איניש
כ"י. מקלח פסקא לן
כפ"ק (ט.) דלמח רב הונא
או כסף או מיטע שהיה,
ואעפ"י כד נחמן לרב
הונא שיש לרבוט טעם
כסף ומשני הכא טעם
פסקין דבלת ליה מעות
משלמת. דלית ליה שותפא.
מרי דומח אמרין זיל
טרע חזין ואימתי ליה קמ"ל.
(שם) מוכר רשותך.
מכיל חוקן. (ב"ב פ"ה).
הכא חס אפי' אית טעם ט.
(ב"ב ט"ז). פלרי אפרע.
אפילו טמן לן טעין
קבלט. (ב"ב ט"ז) טעין
כדפי' (ב"ב ט"ז). דאביא
לאשתלומי מנה. דליכא
מעות מלומי למוכר
לאשתלומי לוקח מינה ושם.
רש"י באורכו. ורובא.
דחור"ט לרבי' זנוי (שם).
באיסורא. טון פפא
מיות מוכרות בשל
שחוקה והשתא מוכר
נגילה. דלמחר נגחא
הכי אחר הריב (שם).
במסורה לא אוליין
בחר רובא. אלא אמר
המוכר אם י' לו טעם
טענה (שם) לא אמרין
בחר רובא ל' ולארישא
קולו וחי מקח טעות.
אלא אמר המולא מוכרו
עלי הדינא הייב לומר ל' ויעיר
לאחיה מוכרו לך ויעיר
כ"ז. מי בעל דברים.
מי טעם לו דין (שם) כד
ד"ה. יגיש ראייה אליהם.
עלי להכא עדים לגבר
את הפסק. והארישא
היא (ב"ב ט"ז). שאינן
נוקקין אלא לחובע
תחלה. כגון הטובע את
מכרו לרב שטלוהו ואפי'
היה לו בידך ותתקבל
או אלא. מקקין חלה
כ"ד למיכת הטובע עד
שיא פתחו ביה ואחר כך
סקקין לרב המכין
(מור"ט ד"ה).

ואי ליכא לאשתלומי מיניה לישקליה לתורא
בוזי דאמר אינשי ממדי רשותך פלרי
אפרע לא צריכא דאיכא לאשתלומי מיניה
רב אמר רבי זה מקח טעות זיל בחר רובא
ורובא דאינשי לרדיא הוא רובני ושמואל אמר
יכול שיאמר לו לשחוקה מוכרתיו לך אלא
אוליין בחר רובא כי אוליין בחר רובא
באיסורא אבל ל' בממונא לא אוליין בחר
רובא אלא המוציא מחבירו עליו הראיה
תניא נמי הכי שור שנגח את הפרה ונמצא
עוברה בצדה ואינו יודע אם עד שלא נגחה
ילדה אם משנגחה ילדה משלם חצי נוק
לפרה ורביע נוק לולד דברי סומכוס וחכמים
אומרים המוציא מחבירו עליו הראיה א"ר
שמואל בר נחמני מגיין המוציא מחבירו
עליו הראיה שנאמר ימי בעל דברים יגש
אליהם יגיש ראייה אליהם מחקיף לה רב
אשי הא * למה לי קרא * סברא הוא דכאבי
ליה כאביא אויל לבי אסיא אלא קרא
לכור"ג אמר רבה בר אבוב דאמר רב נחמן
אמר רבה בר אבוב * ימינין שאין נוקקין אלא
לתובע תחלה שנאמר מי בעל דברים יגש
אליהם יגיש דבריו אליהם אמרי הדרדעי
פעמים שנוקקין לתובע תחלה והיכי דמי
דקא זילי נכסיה: וכן פרה שנגחה את השור
[וכו'] חצי נוק ורביע נוק פלגא נוקא הוא

דבעי שלומי כולי נוקא נבי רבעא מאי עבידתיה אמר אבי חזי נוק אחד
מארבעה בנוק ורביע נוק אחד משמנה בנוק ואי פרה וולד דחד ניהו ה"ג
דמצי א"ל לבעל פרה ממה נפשך חצי נוק הב לי אלא לא צריכא דפרה
דחד וולד דחד ואי דקדים תבעיה לבעל פרה תחלה הכי נמי דאמר ליה
לבעל פרה פרה ריךך אויפתן הב לי ראייה דאית לך שותפי אלא דקדים
תבעיה לבעל ולד תחלה דאמר ליה גליט דאעתיך דשותפא אית לי איכא
דאמר אף גב דקדים תבעיה לבעל פרה תחלה מצי מדחי ליה
דאמר ליה מידע דיעי * (אנא) דשותפא אית לי אמר רבא אחד מארבעה
בנוק ואחד משמנה בנוק קתני חצי נוק ורביע נוק קתני אלא אמר רבא
לעולם בפרה וולד דחד והכי קאמרין איתה לפרה משתלם חצי נוק מפרה
לימא

דבעי שלומי כולי נוקא נבי רבעא מאי עבידתיה אמר אבי חזי נוק אחד
מארבעה בנוק ורביע נוק אחד משמנה בנוק ואי פרה וולד דחד ניהו ה"ג
דמצי א"ל לבעל פרה ממה נפשך חצי נוק הב לי אלא לא צריכא דפרה
דחד וולד דחד ואי דקדים תבעיה לבעל פרה תחלה הכי נמי דאמר ליה
לבעל פרה פרה ריךך אויפתן הב לי ראייה דאית לך שותפי אלא דקדים
תבעיה לבעל ולד תחלה דאמר ליה גליט דאעתיך דשותפא אית לי איכא
דאמר אף גב דקדים תבעיה לבעל פרה תחלה מצי מדחי ליה
דאמר ליה מידע דיעי * (אנא) דשותפא אית לי אמר רבא אחד מארבעה
בנוק ואחד משמנה בנוק קתני חצי נוק ורביע נוק קתני אלא אמר רבא
לעולם בפרה וולד דחד והכי קאמרין איתה לפרה משתלם חצי נוק מפרה
לימא

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.

כ"ז ע"א מה ט"ז ע"א.
ב"ב. ע"פ לעיל דף ט' ע"א
חטופות ד"ה ויחיד נמי
וע"פ מהרש"א ט"ז:
שם למה לי קרא. מכות
כז ע"א מה ט"ז ע"א.